

POSTANOWIENIE

Dnia 21 grudnia 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Hajn (przewodniczący)

SSN Zbigniew Myszka (sprawozdawca)

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z powództwa L. B.

przeciwko K. S.A. w J.

o odszkodowanie i zadośćuczynienie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 21 grudnia 2006 r.,

zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Okręgowego Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w L.

z dnia 20 lipca 2006 r., sygn. akt V Pa .../06,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 20 lipca 2006 r. Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w L. odrzucił skargę kasacyjną pozwanej K. S.A. w J. od wyroku tego Sądu z dnia 11 maja 2006 r., którym Sąd ten uwzględnił częściowo apelację powoda L. B., oddalając ją w pozostałym zakresie, a w punkcie III odrzucił apelację pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy w J. z dnia 27 lutego 2006 r. w sprawie o odszkodowanie i zadośćuczynienie.

W uzasadnieniu tego postanowienia Sąd Okręgowy stwierdził, że podstawy kasacyjne wskazane we wniesionej skardze kasacyjnej oraz ich uzasadnienie

odnoszą się wyłącznie do rozstrzygnięcia zawartego w punkcie III wyroku, w którym odrzucono apelację wniesioną przez pozwaną. Rozstrzygnięcie o odrzuceniu apelacji, mimo iż umieszczone w wyroku, miało charakter postanowienia i jako takie podlegało zaskarżeniu w drodze zażalenia w trybie przewidzianym w art. 394¹ § 2 k.p.c. Skarga kasacyjna przysługuje bowiem wyłącznie od orzeczeń wymienionych w art. 398¹ § 1 k.p.c. Jednocześnie strona pozwana, reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika, nazwała wniesiony środek zaskarżenia skargą kasacyjną, wskazując, że skarży wyrok z dnia 11 maja 2006 r. w całości oraz żąda w całości jego uchylenia. Wskazana nazwa środka zaskarżenia oraz jego sformułowania dotyczące zakresu zaskarżenia oraz zakresu żądanego rozstrzygnięcia nie korespondują z przytoczonymi podstawami kasacyjnymi i ich uzasadnieniem, które odnoszą się wyłącznie do treści orzeczenia zawartej w III punkcie wyroku. Sąd Okręgowy podkreślił, że zasada określona w art. 130 § 1 zdanie drugie k.p.c. ma zastosowanie do stron działających bez pomocy zawodowych pełnomocników. Jednak wniesienie przez stronę działającą przez adwokata innego środka niż właściwy nie może być uznane za mylne oznaczenie pisma procesowego w rozumieniu tego przepisu, co potwierdził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 12 grudnia 2000 r. V CZ 110/00 (OSNC 2001 nr 7-8, poz. 105). W konsekwencji, zgodnie z nadanym tytułem, pismo strony należało potraktować jako skargę kasacyjną i ocenić jego dopuszczalność według kryteriów dla tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia i na podstawie art. 398¹ k.p.c. - w części dotyczącej orzeczenia (postanowienia) zawartego w punkcie III zaskarżonego wyroku z dnia 11 maja 2006 r. - wniesioną skargę kasacyjną należało odrzucić.

Ponadto Sąd Okręgowy wskazał, że w rozpoznawanej sprawie jako wartość przedmiotu zaskarżenia pozwana wskazała kwotę 24.913,70 zł. Tymczasem „wskazane podstawy kasacyjne dotyczą zaś wyłącznie kwoty 10.374,70 zł, tj. wartości przedmiotu zaskarżenia wskazane w odrzuconej przez sąd Okręgowy apelacji”. W pozostałym zakresie, tj. przekraczającym kwotę 10.374,70 zł, skarga kasacyjna nie zawiera jakichkolwiek sformułowań, które mogłyby być potraktowane jako podstawy i uzasadnienie skargi kasacyjnej. Biorąc pod uwagę szczególnie sformalizowane postępowanie kasacyjne oraz obowiązujący w nim przymus

adwokacki, Sąd Okręgowy uznał, iż skarga kasacyjna w tej części dotknięta była nieusuwalną wadą polegającą na braku wskazania podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, co dyskwalifikowało wniesiony środek zaskarżenia.

W zażaleniu pozwana domagała się uchylenia zaskarżonego postanowienia powołując się na naruszenie art. 398⁶ § 2 k.p.c., podkreślając, że orzeczeniu o odrzuceniu jej apelacji Sąd Okręgowy nadał formę wyroku, chociaż prawidłową formą orzeczenia w tym punkcie było postanowienie (354 k.p.c.). Skoro jednak Sąd Okręgowy zawarł to orzeczenie w wyroku (pkt III), to „zgodnie z utrwalonym orzecznictwem o rodzaju środka odwoławczego decyduje przedmiot rozstrzygnięcia, a nie forma jaką sąd nadał swemu rozstrzygnięciu”, co potwierdza uchwała połączonych izb: Izby Cywilnej oraz Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 1972 r., III CZP 27/71 (OSNC 1973/1/1), według której w razie odrzucenia pozwu wyrokiem środek odwoławczy podlega rozpoznaniu jako zażalenie również wtedy, gdy skarżący nazwał go apelacją. W związku z tym nie można postawić pozwanej zarzutu wniesienia środka zaskarżenia nieadekwatnego do wydanego przez Sąd Okręgowy orzeczenia, a pozwana nie może w takiej sytuacji „ponieść niekorzystnych skutków ze względu na nadanie niewłaściwej formy rozstrzygnięciu sądu drugiej instancji”.

Ponadto za utrwalone w dotychczasowym orzecznictwie można uznać stanowisko, że kasacja od wyroku sądu drugiej instancji odrzucającego apelację podlega rozpoznaniu jako zażalenie, które nie może być odrzucone ze względu na nieadekwatny do rozstrzygnięcia rodzaj środka odwoławczego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r. V CZ 110/00). Równocześnie Sąd Okręgowy nie wziął pod uwagę przeciwnego poglądu zawartego w orzeczeniu Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2004 r. I PZ 8/04 (OSNP 2005 nr 1, poz. 9), zgodnie z którym kasacja od wyroku sądu drugiej instancji odrzucającego apelację podlega rozpoznaniu jako zażalenie, które nie może być odrzucone ze względu na niezachowanie terminu (art. 394 §2 k.p.c.) oraz ze względu na nieadekwatny do rozstrzygnięcia rodzaj środka odwoławczego. Tymczasem odrzucenie przez Sąd Okręgowy skargi kasacyjnej nastąpiło właśnie z powodu niezaskarżenia w formie zażalenia postanowienia o odrzuceniu apelacji pozwanej. Skoro wskazany za podstawę odrzucenia skargi kasacyjnej brak zaskarżenia postanowienia o

odrzuconiu apelacji pozwanej w formie właściwej - zażalenia, nie musiał być spełniony, to kasacja od wyroku drugiej instancji, w którym odrzucono apelację, podlegała rozpoznaniu jako zażalenie i nie mogła być odrzucona ze względu na nieadekwatny do rozstrzygnięcia rodzaj środka odwoławczego. W konsekwencji zaskarżone postanowienie powinno być uchylone.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest nieuzasadnione, ponieważ odrzucając skargę kasacyjną Sąd drugiej instancji trafnie zwrócił uwagę i wykazał, iż sformułowane w skardze kasacyjnej podstawy, uzasadnienie wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania i wartość zaskarżenia odnosiły się do zawartego w zaskarżonym wyroku postanowienia o odrzuceniu apelacji pozwanej (pkt III wyroku). Oznaczało to w istocie rzeczy, że wniesioną skargą kasacyjną strona skarżąca kontestowała wyłącznie zawarte w pkt III wyroku Sądu Okręgowego z dnia 11 maja 2006 r. postanowienie o odrzuceniu apelacji pozwanej, które podlegało zaskarżeniu zażaleniem, a nie skargą kasacyjną. W takich okolicznościach sprawy nie zachodził analogiczny przypadek jak rozstrzygnięty postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2004 r., I PZ 8/04, w sprawie, w której Sąd drugiej instancji nieprawidłowo odrzucił apelację pozwanego wyrokiem, zamiast zażaleniem.

Tymczasem w rozpoznawanej sprawie sytuacja była odmienna i diametralnie inna, ponieważ Sąd drugiej instancji wyrokował merytorycznie i reformatoryjnie (pkt I wyroku z dnia 11 maja 2006 r.), równocześnie odrzucając w pkt. III tego wyroku apelację strony pozwanej. Skoro jednak we wniesionej skardze kasacyjnej skarżąca wskazała wyłącznie podstawy, uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i wartość zaskarżenia, które kontestowały jedynie postanowienie o odrzuceniu jej apelacji, zawarte w pkt III zaskarżonego wyroku, to nie było możliwości potraktowania wniesionej skargi kasacyjnej jako terminowego zażalenia przysługującego na takie postanowienie zawarte w wyroku Sądu Okręgowego z dnia 11 maja 2006 r. Z tego powodu Sąd ten prawidłowo odrzucił niedopuszczalną skargę kasacyjną, która nie przysługiwała na zawarte w zaskarżonym wyroku postanowienie o odrzuceniu apelacji skarżącej, ponieważ nie było postanowienie zaskarżalne skargą kasacyjną, o jakim mowa art. 398¹ § 1 k.p.c. W rozpoznawanej

sprawie oznaczało to, że błędnie wniesiona skarga kasacyjna wyłącznie na zawarte w zaskarżonym wyroku postanowienie o odrzuceniu apelacji strony pozwanej, zamiast zażalenia, nie podlegała rozpoznaniu jako prawidłowo wniesione zażalenie ze względu na nieadekwatny do kontestowanego orzeczenia (odrzucenia apelacji strony pozwanej) rodzaj środka odwoławczego.

Ponadto Sąd drugiej instancji równie trafnie wywiódł, że w żadnym innym (dalszym) zakresie wniesiona skarga kasacyjna nie zawierała konstrukcyjnych wymagań koniecznych do rozpoznania tego szczególnego środka zaskarżenia prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, co dyskwalifikowało ją jako pozór lub namiastkę tego środka zaskarżenia w sposób prowadzący do jego odrzucenia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji w zgodzie z art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398¹⁴ k.p.c.